

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. III. Évf.

Márkisevci, 1924. július 6.

Broj 27. Szám.

Vecs previdnoszti.

Dosztakrát sze na zaosztá-nyenoszti drúgi národov csüdijemo radi, je mámo za nekulturne. Nasa preszvecsenoszt je ne vtajiva, ali vszigidár dónok neszmémo ospotávati zavolo máli zamúdkov drúge té, gda sze mí pri szvojoj 'ze zadobienoj kulturi stabilizérati scsémo, nê dabi jo povzdignoti, siriti i za vékso osznovatí sze trüdíli.

Kulturni, civilizérani národ je nê szamo lúdsztvo ki zná písztati i csteti, sze zná oblécsti i nê klati. Tó je szamo vu szebi nê zadosztno. Nê je zadosztno túdi i tó csi 'zivémo z ocsákov recsjôv: „Kak je bilô za ocsé, tak naj bô za materé,“ nego da to sztáro dugoványe za bôgse osznávlamo, da drzímó sztopáj z vréména potrebov i zgrábimo vszákó dáno príliko kí nam má i more bidti na pomôcs v kultur-
nom naprédki,

Rávno tá bolezen je pa mednami. Szejati, orati escse tak kak szo ocsáki delali, brez vszê kultorni szredsztév i náprav 'zivetí kak doszêmao. Ka bi nász v kulturé véksi nivó povzdignoti, dalô nam nê trbe; csi-rávno bi nász neposzrédno nê, nego poszrédno edno malenkoszt kostalo té, gda rávno sz-tem poszrednim placsilom drúge krajíne dáno príliko goripontúcavsí lúdje v'zívajo to hasznovitoszt.

Príliko da tó opisztati szmo priziljeni, nász vecs okolnoszti primore. Ka szamo edno obsirno povémo naj nam szlú'zi za példo: dr'závni proracsun je za cêlo dr'závi i po nyem navrzeno dácsó moremo plácsali csi kaj ali niká dobímo odnyé nazáj za blagor lúdsztva. I dónok tó prerazmeti je tak tesko? Nevémo zakaj je tó ka na prílika je minisztersztvo povolno dati nisternim obsinam vszákodnévno dosztávlánye poste, pa nasi 'zupáni nescsejo tó dovoliti té, gda rávno z tiszti, túdi z nasi dácsedinárov v Ljubljani, Sarajevi itd. je té minister rádió-telegraficsne náprave dovalo. Z nasi pênev tam rádió posztáje, z nasi pênev pa tú i za nász, za nase napredúvanye nescsemo vszákodnévno dosztávlánye poste!

Nê vecs pa nê menyé bi nász kostalo, pa szmo dónok szamí szebi neprijátelje. To szmo

pa szamo za példo prineszli gori, táksi dugovány pa escse doszta mámo. Szvojim nevôlam szmo dosztakrát, nê szamo v kulturno nego túdi v vérsztvenom dugoványi, szamí ktívci.

Trbê vecs previdnoszti i szamo-sztojnoga premislávanya môcsi, bôde nam v napredúvanyi taki poznáno. Nevémo gdé i gda, ka de nam potrebo za naprédék i obsztoja szredsztvo.

Nasa 'zivína i tr'ztvo 'z-nyov.

V zádnym broji nasega lúszta szmo prineszli dopísz od veterinársz-koga referenta szreškoga poglavársztva, ki je vszebúvao pozív na nase kmete naj bi szí z szvojoj lèpov 'zivínov tao vzéli na vzornom velkom szenyi v Ljubljani (mintavásár) ki de od 15. do 25. augusztá obdr'zána.

Ka je nasa 'zivína — tak léko povámo — v cêloj Jugoszlaviji nájlépe, je vecs kak gvúšno. Dónok pa ka je trgovína tr'zno konkurencsno nê tak razvita, tó je da nedoszégne mo tiszte cêne kak v drúgi krajínaj za bo'znêso, moremo vzrok v tam iszkati, ka nemamo drústev ne szamo ka za 'zivinorejo nê, nego nikaksega vérsztvenoga drústva túdi nê. Tá drústva szo v prvój vrszti pozvána zatô, ka povzdignejo 'zivíne nájbogso fajto, pomorejo szpoznati kvalítetó z mno'zínov trszcov. Ár pa mí táksi drústev nemamo nam tr'ztveni obracsáj za nász zaszpáni, mrtev.

K dopíszí dosztojno bi mogli potrditi vá'znoszt i potrebo pozíva, da je námen szamo za nász dober i cíl resznisen. Mogli bi pokazati cêlomi szvétí, ár prídejo rêszan — szkoro da — z

cêloga szvetá lúdjé na Ljubljanszko veleszenye, ka mí mámo 'zivíno i tó neprimerno doszta, szamo nam trbê rédno cêno dati zanyô da mo imeli escse vékso volô za pôvanye, krmlányé, kak pa 'ze doszêmao.

Tú pa moremo zagotovití edno isztino. 'Zivinoreja je v haszek ne szamo kmeti, nego i túdi dr'závi. Csi je 'ze znáno, ka táksi drústev nemamo, obszine szo pa pri szvojem málom obszégi neprémicsne za tákse dugoványe, bi za té obszni interes dr'záve pomôcs z-osztátí nê szimêla, nego z podporov tá dvá vagóna 'zivíne szpravití v Ljubljano, za sztroske i event. kvár vöszttátí i pokazati tújim dr'závami nê szamo ka Prêkmurszki kmet má nego i bole: *ka má Jugoszlavia.*

Tak bi moglo bidti. Moglo bi pa drúgo túdi bidti, szamo ka za táksi dobrobit nega vréména, nega pênev. Moremo sze szposztavití na tiszti sztá-lis: „Pomágaj szí, Bôg to túdi pomore.“ Nasztavímo szí vérsztveno drústvo z sterim nê szamo z 'zivinorejo pomoremo szamí szebé, nego vu vszákóm vérsztvenom pítaní ki je nase pozványé, ocsinszki herb i bodôcsnoszt.

Konvencije z Magyarszkov.

BEOGRAD. Predszednika obé komissij dr. Perič in Wodianer szta zádnycs preglednola i podpiszala szklenyene konvencije med Jugoszlá-víjo i Magyarszko kí szo bilé szklenyene za 'zelezniski obracsáj, namej-ne 'zel. posztáje Gola, pravni odnosájí,

zroszítev krívcov i pôtni lúsztov. Drúge komissije bôdo znovics 1. szept. vküper prisle i sze pogájale dale v drúgi pítaníaj. Perič sze odpelao v Šabác Wodianer pa v Bpest. Podrôbnoszti szo escse neznáne.

Potresz v Budapesti.

Národ na ceszte zbé'zao. — Kvára je nê.

BUDAPEST. 26. júniája sze je tú zacsnola zemla gibati, kí je tak-sí pánik narédila med lúdsztvom ka je vsze na ceszto zbé'zalo. Godílo sze je pa z véksega v Budi, v Pesti szo ne szpoznali níksega potresza i gibanya zemlé. Neszrecse sze je níkse nê zgódilo.

Je vsze mogôcse!?

V Černelavci szo imenúvani nô-vi priszedniki gerentszkgoga szoszvétá, tóje tó nôvi poglavári, naprê hodécsi, kak szmo tó csteli v „Uradnom lúsz-ti.“ Vidívsí z imen, je imemúvanyé

Vmôr Matteottija rúsi Italij. vládo.

RIM. Kémbóle prído naszvetlo morilci Matteottija tém véksa je zamrêzenoszt próti Mussoliníjovoj vládi. Vesz opoz. 'zelê odsztóp vláde, nastero je obecsáô Mussolini rakonstrukcijo vláde. Tekôcsa preiszkáva proti moril-com fasisztom dá potrditi da je szam komadant fasisztovszke milice túdi vme-sani v morilno zapletko.

nôvoga poglavársztva na neprenehá-no zaglúsanyé edne, tóje da neposz-rédno intervencijo dvé oszebi vcsinye-no záto ár za lásztíni interes z blate-nyom drúgi blíznyí szo 'ze pri com-petentni zadôbili telko protekcije, da sze kaj krivoga tódi vcsini léko, csi-

rávno túdi „urádno.“ Szezná, tóje doszégnyenoszti lombrov vénec zatizste, kí za nazadomescsenyé (boszu) príliko májo goripontúcati escse i uradne oszobe, ergo sze nyim nezaméri, ár v lásztínom interessi: „cíl poszvétí skér.“ Zámerje pa more bití temvékse zavolo táksega urádnoga posztópányá, kí sze zgodí po venkra-jívom vervanyí edne ali drúge oszebe. Témbóle pa té, gda bíj sze 'ze takse oszebe poznati mogle. Vsze tó je pa mogôcse prinasz i te, gda v drúgi krajínaj 'ze na imenúvanyé pozábíjo i sze dopunyávajo tá meszta i csészti po rédnoj pôti z lúdsztva volôv, z volítvami. Gda pride prinasz do ták-sega právnoga réda vesz ték obszno-ga dela, kak je tó k kulturnoj dr'závi dosztojno?

I kak je tó mogôcse, je rávno szamó v tákse formo mogôcse bilô tó, ka je eden vucsitel Prekmurec, csirávno z dekretom 'ze imenúvani za definitívoga, (ze pá Prekmurec) zagvúšno z bo'zním nakanényom „pomôtomá“ trí mészce níkse plácsé nê dôbo, po trétjem mészeci pa dobí plácsó pomo'znoga vucsítela na dvá mészce 900, pravi devétsztô dinárov. Zakaj telko, záto da nescse politizérati? Zakaj «pomo'zna» degradacia? Záto, da je Prekmurec, ali je komi tak velka szpica v okê? Sto je pa dekret dao i stera ní'zja oblászt more to preg-resiti i predrúgacsiti?

Od «Ginyoc» môszta i radmo-zanszke ceszté, od té Prekmurszke imenitnoszti szmo 'ze lajnszko leto doszta písztali, ali zaman, nê je csúla tó niedna zemelszka môcs. «Ginyoc» dvá mosztá szta v tak szlabom sztáni, ka je obracsáj prék té isztinszka sztrahovitoszt. Z zacaszím krpanyom je szamo za nevaren prevôz poprávíjo. Pa kelko vína, drv, vogelja, 'zivíne itd. sze prevá'za po toj pôti z D. Lendave do M. Sobote i túdi v dalno do Radgone. I sze vszedno ne pob-ríga zanyé, nê za moszté nê za tó ceszto niscse. Radmožanszka ceszta je 'ze v tak szlabom sztáni, ka po 'nyé za máli csasz 'ze nê szamo z bi-ciklinom, nego níti pêski cslovek nebô mogo idti z naszprôtne sztráni, ár sze oognoti 'ze szkoro nemogôcse. Ali né-ga foruma kí bi sze pobrigao zatô kabi sze té krájcsek ceszté poprávo. I csi 'ze poprávek níkomi nelé'zi gori zakaj sze nezgotoví 'ze dugo vô-zmerjeni krájcsek nôve ceszté, kí je mogôcse doszêmao kak koselína pri-neszta telko dohodka kelko bi zneszlo delo té nôve ceszté. V níkso formo bi trbelo resiti tó pítaníe, na vékso neszrecso csakati je skoda.

Meg lesz a villanyvilágítás.

Két évtizedes kísérletezés után ezuttal olyan irányban halad Murska-Sobota villanyvilágításának ügye, hogy minden valószínűség szerint célhoz fog érni. A legegyszerűbb és a legolcsóbb megoldási módot találta meg Dr. Sömen Lajos polgármester. A Jugoszlavia és Ausztria között fennálló egyezmény lehetővé teszi, hogy Murska Sobota Radkersburgból kapjon villamos áramot mert a két állam között létrejött szerződés szerint a határszéli forgalom zónáján belül eső területek minden különösebb formalitás és engedély nélkül adhatják egymásnak a villamos áramot világítási és ipari célokra.

Tehát Radkersburgból fogjuk ide vezetni az elektromos erőt. És ez kétségtelenül a legolcsóbb megoldás, mert egyelőre nem kerül többre, csak a vezeték és három, a magas feszültségű áramnak alacsonyabb feszültségűvé való átváltoztatásához szükséges transzformator felállításának költségébe. Áram termelő erőforrásról nem kell gondoskodni. Az áramot Radkersburg város ujonnan létesített s a legmodernebbül berendezett telepéről kapnánk.

Ez a vezeték Radkersburgtól Murska Sobotáig illetve a város területén a fogyasztók házáig (Szombathelyen a kapubejárat közepéig vezette a város) a község-házán eszközölt számítások szerint kb. egy és egynegyedmillió dinárba kerül. Ez mindenestre jelentéktelen összeg s ha csak enyiről van szó, akkor a régvárt és óhajtott villanyvilágítás kérdése máris biztosítottnak tekinthető.

Ezt az öt millió koronát kitevő költséget a város *pótadó emelés nélkül* tudja biztosítani. 500.000 koronája már van a polgármesternek erre a célra. A hiány fedezésére pedig még eddig ki nem használt olyan adó források állnak rendelkezésre, amelyek nem érintik érzékenyen a város közönységét. Murska Sobotában nincs még vigalmi adó, nincsenek meg az idegenek által fizetendő városi szállásdíjak és nem virágozik még a többi városokban oly jól bevált „Lumpadó” intézménye. Ezt a rokonszenves adót azok fizetik majd, akik este 10 órán túl megülnének a korcsmában vagy a kávéházban. Dr. Sömen szerint ez az adó progressív lesz. Mentől tovább marad valaki fönn a kávéházban vagy a korcsmában annál többet fog fizetni. Ez méltányos dolog is, mert a közvilágításra főként azoknak van szükségük akik nem maradnak otthon. Néhai Horváth Pál elméletének a valóra váltása ez, aki mindig azt hangoztatta, hogy az utcák világítását azok fizessék akik éjjel járkálnak.

Szóval a villamos világítás bevezetésének költségére meglesz a fedezet. Az elmúlt napokban jártak körül a lányok gyűjtő ivvel. Alig van ház Murska Sobotában, amely nem jelentkezett fogyasztónak. Természetes dolog, hogy mentül több lesz a fogyasztó annál olcsóbb lesz az áram. Az eddigi számítások szerint a fényes, kényelmes, tiszta és veszélymentes villamosvilágítás olcsóbb lesz mint a petroleum.

Mindennek eljön tehát az ideje csak ki kell várni. A vasutra, a polgári iskolára is sokáig vártunk s végre meglettek. Most elkövetkezett a villamosvilágítás megvalósulásának kora is s mi szíves örömmel köszöntjük a város vezetőségét és hálásak vagyunk közérdekű működéséért.

A murska-sobotai önk. tűzoltó egylet 40 éves jubileumához.

Abból az alkalomból, hogy a murska-sobotai önkéntes tűzoltó egylet a folyó 1924 évi augusztus hó 3.-án ünepeli meg fennállásának 40 éves jubileumát, közérdekű kötelességünknek tartjuk, hogy visszapillantást vessünk a multa és megemlékezzünk azokról, kik ezen rendkívül fontos és igazán humanitarius egylet történetében részt vettek.

A mennyire történeti adatok rendelkezésünkre állanak a történetirő száraz tollával örökítjük meg a jövő számára az adatokat.

Városunkban mint mezővárosban a tűzoltó egylet megszervezésére irányuló mozgalom először az 1880-as években lépett fel komolyan és ez vezetett a még ma is fennálló egyetlen a létesítéséhez. Az akkor élő polgárság sorában felébredt a hő vágy ahhoz, hogy az akkori Muraszombatban mindenképen meg kell alakítani a tűzoltó egyletet. Vüjecz György és Ascher Henrik voltak azok, a kik e célra először keztek pénzt gyűjteni és önkéntes adakozásokból összehozták 5 frt 40 krajcárt és pedig az 1882.-ik évet megelőző években. Minthogy azonban ez a gyűjtés lassu tempóban ment, az egylet megszervezésére irányuló vágy pedig mind erősebb lett, az egyletet megkívánta közérdekekből maga mezőváros is, ezért az 1882. év első napjaiban Kovács Károly akkor járásbírósi albiró elnöklété alatt egy szervező bizottság alakult meg avval a határozott szándékkal, hogy az egyletnek meg kell alakulnia. A megalakulás érdeme ezé a szervező bizottságé és elnökének Kovács Károlynak a nevéhez fűződik, a kinek agilitásáról a még ma is élő öreg működő tagok tesznek élő és élénk bizonyosságot.

Maga a megalakulás az 1882 évi március 5.-én itt Muraszombatban meg-

Pravo

SCHICHTOVO-milo z znamko „JELEN“

je bilo in bo vedno ostalo najboljše.

Pri nakupu pazite na ime

„Schicht“ in znamko „Jelen“!

tartott alakuló közgyűlésen ment végbe 120 taggal, a kik a közgyűlésen—mind jelen is voltak. Ez a szám maga elég beszédes bizonyítéka annak, hogy mily komoly és mily határozott volt az egylet iránti szeretet, a polgártársak egymás iránti becsülésére és segélyezése. A megalakulást — így szól a kronikás — telve hévvel, lelkesedéssel, a közérdekek és közcélok iránti szent és nemes kötelességtudással mondták ki, a munkát nyomban megkezdtek és azonnali tényleges szervezettel a tűzoltói intézményt életbe léptették. Maga az első tisztikar így alkult meg:

Elnök Agusztich Pougrác járásbíró, főparancsnok Pintér Géza ügyvéd, alparancsnok Kovács Károly albió, oltóosztályparancsnok Hartner Károly birtokos, mászóosztályparancsnok Posztl János órás, mentőosztályparancsnok Hováth György ügyvéd, jegyző és segédtsizt Wachter Ede nyomdász, pénztárnok Sleich Ignác igazgató-tanító, szertárnok Rituper József lakatosmester, egyleti orvosok dr. Füredi Gusztáv és Mintsek Gáspár, az első válaszmány tagjai pedig lettek Pintér Miklós közjegyző, Faschinger József háztulajdonos, Vüjecz György birtokos, Bácz János birtokos, Olajos Sándor ügyvéd, Götz Ferencz albiró, Schulhof Mór szabómester, Furbakovits Zsigmond tisztartó és Meixner Mátyás vaskereskedő.

Mint minden ilyen vállalkozás, ez is bizony nehézségekkel küzdött és a pénzkérdésen mullott. Ezt a kérdést a válaszmányra bízták. Maga az alakuló közgyűlés a szervező bizottság által előre kidolgozott alapszabályokat elfogadta, azokat aztán a belügyminisztérium csakamar 1882 évi április 10.-én jóvá is hagyta és ennek alapján az egylet a fenti tiszti karral aztán az 1882 évi május hó 14.-én tartott rendkívüli közgyűlésen végleg is megalakult.

Érdekes adatok merülnek fel a szervezési munkálatok körül. Itt az egyletnek az első segélyt maga Muraszombat mezőváros és a muraszombati takarékpénztár adta meg. De emellett egyszerre belépett igen nagy számban a lakosság zöme is pártoló tagokként évi tagsági díj fizetésével. A város ugyanis felajánlotta és átadta fecskendőjét és oltószereit, — ami bizonyítja egyben azt is, hogy bizonyos tűzoltói szervezet városunkban már előbb is létezett, — egyben 300 frt. készpénzt adott át a válaszmánynak, míg a muraszombati takarékpénztár 400 frt. készpénzt és 4 frt 80 kr. kamatrészesedést. A tagsági díj 3 frt volt és a tagok gyűjtése Vüjecz György és Bácz János tűzoltók érdemes munkája volt. Az első alapító tehát a város volt, második pedig a muraszombati takarékpénztár. Az alapítók sora, bár a díj csak 2½ frt volt, lassan szaporodott csak és az előbbieket követték Rohrer László korongi földbirtokos, Horváth György ügyvéd itt, Kladziwa József petánci földbirtokos. A város által átengedett első fecskendő Knauszt-féle fecskendő volt. Minthogy ez a fecskendő gyenge volt és hibás is, a fenti pénzből nyomban vett az egylet 1370 frért Seltenhoffer és fia soproni cégtől már 1882. március 30.-án új fecskendőt,

amely ma is megvan de nem használható állapotban. Maguk a tagok felszerelve lettek nyári zsávoly — ugynevezett gyakorlati ruházattal és sötétkék színű ünnepi ruhával. Az egylet már az első esztendőben és pedig június 8-án az ugynevezett plébániai erdőben tombolával és sorsjátékkal megversenyekkel egybekötött népiünnepélyt rendezett a saját céljaira, úgy hogy az egyleti tagok fizettek 40 kr. idegenek 60 kr. belépő díjat.

(Folyt. köv.)

GLÁSZI—HIREK

Postüvanim naprêplacsnikom naznányamo nôvo naprêplacsilno pôleto i proszimo ki szo z naprêplacsilom v zamüdi, da naj tó za nazáj i za naprê kémprvlé poslejo. ár do liszt szamo tak podpérali za isztino.

— Krosmárszke gla'ze, ali kakstécs za merjený potrêbno práznomerno poszôdo de, po minist. narêdbi, v krátkom pridôcsi zatô poszlán szlüzbenik cimenterao. Cimentêranye je obvézno.

— Tolvajija. Neznáni csinitelje szo v noci od 28 na 29-ga junija szpokradnoli v Márkišavci pri: Ocsek Katalêni 4 piscsanec i z tisztoğa kûrnyeka od-Temlin Lêne 2 kokôsi, pri Kerčsmár Miklôsi 2 kokôsi, pri Kumin Józefi 1 koszô z kosziscsom, pri Franko Johani 1 'zelezne raszoje z stale gdé kokôsi szidijo, pri Kellner Leopoldi 1 kôszni kamen. 'Zandárje je zaszedüjejo.

— Veliki vihêr v Ameriki. Váras Lorraine pri Clevelandi je popolnoma vnicšeni od velkoga vihêra, vsze hi'ze szo zrüšene. Prebiválsztvo, ki je okôli 30 jezero, je brez sztanüvanya. Mrtvi je okôli 500 mrtvi pa 3000 ranyeni. Skoda sze cení na 65 milión dolláro.

— Nas král bô sô v Češko. Po rázni glászi sze racšuna da bô nas král okôli jeszeni obiszkaos cesko republiko.

— Incident z Italijani. Pred pár dnêvi szo nasi orjunási napadnoli italij. granicsára i med nyimídvá vmôrili. 30. junija szo pa italij. fasiszti napadnoli nase granicsára. Tó je nikse szôszedsztvo nê, nego priliko iszkanye za véksi incidens.

— Brezovci. Dôblli szmo szledécsi dopisz: Kakor vse povšod, tako smo tudi mi Brezovčarje naše prostovoljno gasilno društvo reorganizirali. Društvo šteje doslej 30 članov. Za načelnika je bil izvoljan posestnik in gostilničar g. Franc Šiftar, za poveljnika pa posestnik in gostilničar g. Ludvik Domjan, za namestnika

Z-haja vszako nedelo. — Naprêplacilo za: 1 leto 47, pò 24 frtao 12 Din. Zvân SHS., 70 Din v Ameriko 80 Din létno. Cêna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1.50 Din reklame 1.— mali ogaszi 0.70 Din i dâvek. Pri vecskrát popôzst.

Rôkopiszi, ki sze ne szhránijo i ne vrnejo sze posilajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Môrszka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. — Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatala posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára 1 évre 47, félévre 24, negyedévre 12 Dinár. Külföldre 70, Amerikába 80 Din évente. Hirdetési ár 1 cm.-ként: szövegközt és nyitólapon 1.50, rendes 1.—, apróhirdetés 0.70 Din és a illeték. Többszörinél engedmény.

Gazdálkodás.

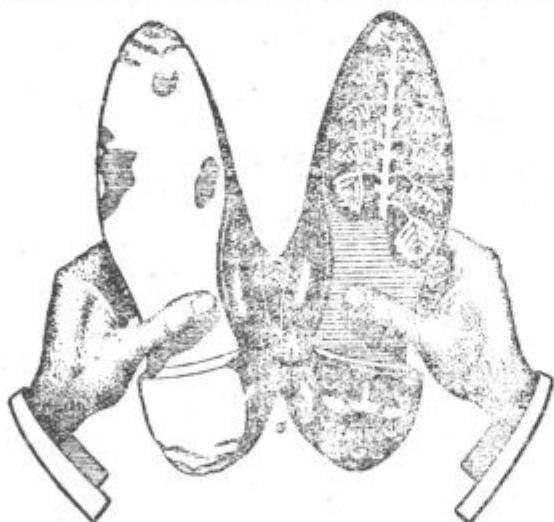
Mikor lehet jövedelmező a szuperfoszfátosztás megfelelő istálló trágyázás nélkül is.

A növényzet egyik legfontosabb tápanyaga tudvaleg a nitrogén, szabad állapotban a levegő 4/5 részét képezi, de ezt felvenni és tápsókká feldolgozni a növényzet alig képes, úgy, hogy nitrogén szükségletét legnagyobb részben csak a talaj nitrogén készletéből fedezheti. A talajból így elvont nitrogén régebbi felfogás szerint csak az istálló, vagy nitrogén tartalmu műtrágyákkal, — a milyenek a guanó, chilisalétrom, kénsavas ammóniak stb. pótolható. Később rájöttek, hogy a pillangós virágú növények u. m. hüvelyesek, herefélék stb. a levegőből is képesek nitrogént felvenni és azt a gyökereikben képződő apró gumókba raktározni. Innét van, hogy az ilyen pillangós virágú növények után a gabonafélék igen jól diszlenek és hogy a herevetést a régi gazdák féltrágyázásnak tekintették. Ez vezetett egyuttal a zöldtrágyázásra is, amellyel az istálló trágya szükségletét tetemesen csökkenthetjük.

Az utolsó évtizedekben végzett tudományos kutatások nyomán bebizonyult, hogy a termékeny talajokban a baktériumok óriási tömege él, amelyek életmüködésük folyamán a levegő szabad nitrogénjét, nitrogén vegyületek alakjában lekötni képesek és ezzel a talaj nitrogén tartalmát ávente és hektáronként 20—100 kg.-al gyarapítják. Az ilyen talajok minden istálló trágyázás nélkül is évszázadokon át termékenyek maradtak, csak hogy persze a termés mindig a baktériumok által lekötött nitrogén mennyiséghez igazodott. Ez eredményezte a fekete ugarolás és a parlagon tartás termékenyítő hatását.

E talajbaktériumok azonban csak az olyan talajokban képesek megélni, gyorsan tovább szaporodni és ezzel nitrogén gyűjtő életmüködést kifejteni, amelyek elegendő humuszt és ásványi tápanyagokat tartalmaznak. Az olyan talajokban amelyekben mészt és foszforsav nincs — ilyen pld. a durva szemcséjű futóhomok, — egyáltalában nem tenyészhetnek. A kálium és nátrium hiánya szintén egy harmadára csökkenti tenyészetüket. A közép kötött és az agyagos talajok azonban rendszerint elegendő meszet és káliumot tartalmaznak. Minden talajban aránylag legkevésbé a foszforsav, amelyet a talajban végbemenő elmállási folyamat csak igen lassan pótol. Ha tehát a pihentetés, a fekete ugarolás és trágyázás nélküli gazdaságban, a talaj foszforsav tartalma megfogyatkozik, a talajbaktériumok tenyészete és nitrogén trágyázó képessége is megcsökken és ezzel a legjobb talaj termőképessége is lassan, bár állandóan hanyatlak. Innét magyarázható az a gyakori tapasztalat, hogy egyébként kitünő földek termőképessége emberemlékezet óta nem kaptak istálló trágyát, kizárólagos és gyakran megismételt szuperfoszfátosztással, tetemesen és állandóan fokozható.

A foszforsav trágyázással tehát nemcsak a növényzet egyik legszükségesebb tápanyag hiányát pótoljuk, hanem egyuttal a talajbaktériumok nitrogén trágya gyűjtő hatását is fokozzuk és ezzel némileg az istálló trágya szükségletét is csökkentjük.

Pazite na razliko

med kožnimi potplati in Palma Kaučuk potplati in petami. Prednosti proti kožnimi potplati so večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastična in ugodna hoja, ter nizka cena.

Zahtevajte edino le »Palma«.

Ez egyoldalú szuperfoszfátosztás illetén termésfokozó hatása azonban csak egyébként igen jó talajokon érvényesülhet. A valóságban mindig az istálló és műtrágyázás fokozásával kell a termés és a jövedelem gyarapítására törekednünk.

Legujabb Párisi és Bécsi kalap modelok, kalap ujdonságok nagy választékban raktáron !!

Mindennemű kalapalakítások elváltak. Gyászkalapok 24 órán belül rendelkezésre elkészülnek. Harisnyák, bluzok, Női és gyermek kötények, női fehérnemű, függönyök, fátjolok, pipe-ecikkek legolcsóbb beszerzési forrása. Női kalap 120 Din-tól kezdve kapható.

A. KIRALY trgovina M. SOBOTA FŐ-tér Berger-féle ház.

MALI OGLÁSZI.

ODAJIJE ena nova hiša. — Stoji 3 sobe, 1 kuhinja, 1 štala, 1 klet. Svinjski hlevi, veliko dvorišče in lepi vrt Fundušaje 340 kl². — Zvej se lahko pri NOVAK FRANCI zidarskem podj. Murski Soboti.

KECSKE fiatal, fejös megvételtre keresztetik. Bövebbet a Prekmurska Tiskarnában.

Sport autókocsik,

legujabb alakításu hatüléses nagyon keveset használtak, villanyvilágítással, összes szükségesekkel modernül felszerelve helyszüke miatt jutányos áron eladó. —

Cim a kiadóban.

VSZEFELÉ CIGEO

töje zarézani (falc) i navádni pokrívátji, kuszi za zidanye i zlebáti cigeo odáva nájbögse vrszte i nájfalése:

KRIŽEVSKA INDUSTRIŠKA D. D. (Križevci pri Ljutomeri)

(prvle Slovenska opekarna) pôleg zelezniske postáje v Križevci.

Ar szmo ciglenc moderno predelali, nam je dána mögöcsnoszt ponüditi vszigdár nájbögse i nájfalése blágo. — Tüdi zgotávlam mlénye nájvugodnése v nasem modernom mlíni, rávnotak vsze vrszte zaganje dészki lát dobro i po fál ceni. — Zasztöpsztvo: Brata Brumen trgovina z rázlicsnim blágom v Murski Soboti gde sze vsze pótrébno pozvé.

**Csesko pivo !
dobro pivo !**

Naznányam

postövanim krcsmárom, ka sztálno drzim v szkladiscei prvovrszno csesko pivo v lagváj i glázáj, csarno i zuto. Vszigdár frisko i po fálceni sze dobro obsztüzeno dobí pri KEMÉNY MARKO krcsmári v M. SOBOTI, hotel Benko.

K oddaji je

dva kat. plüga neobtercsene logojce, pri glávnoj ceszti v Andrejszkom hártári. Vecs sze pozvé pri CSASZÁR kmeti v Ivanovci p. Fokovci.

Nízanya (árlejtés) licitácia

Morávszka evang. gmajna d. 1924. jul. mészeca 13 dnéva popoldnévi ob 2 vöri nízanya licitácia drzála na predcérkev namenyávanogótörma i gori vu cérkev pelajöcsi sztui presztora zidanye. Ponüdbe sze azöszebno na rázlocsna dela, kakti zidárszko, cimermanszko, sztolarszko klanfarszko i. t. v. ali pa navküpnocélo delo vu dojzaprto pizsmi d. imenüvanoga dnéva pred poldnévondo 10-te vöre morejo v-farof notposzlati. Proracsun je do 400.000 dinárov predsztávleni. Cigeo, kamenpészek, vápno, cement sze od gmánadá k-zidanyi. Zidár de szamo k-zidanyi potrében rust düzen nájdale v Murszko Szoboto szpraviti. Predpravke rovat (plám) sze v predpoldnévaj d. koncsnoga dnéva vszáki dén v-farofoglédne léko. Ponüdbo dávcy ponyih z ponüdjene sume 10% v-gotovini, a vu vrédnoszti valáni vrédnoszti papéraj szo düzni do licitácie dnéva predpoldnévom do 10-te vöre za kaucijvu depö gmánszkomu pénezni prék dati.

Gmána szi gori obdrzi on juška med ponüdbami, negledöcs sume velikösz, szi szamovolno preberé, stero primle. Morávci 29. VI. 1924.

Evang. Presbiterium

Halló prijatel !

Csi sze vöra pokvarí, neszi jo k vörari; csi szi ti krcsák trbê, küpi ga pri klobicsári p. SZUKICS JURI v MUR. SOBOTI (prék od zidovszke cerkvi).

gdé bodes rédno obsztüzeni i dobro dobro blágo po fál ceni. V szkladiscei krcsáki (klobúki) nájnövése BECS-ki i GRAZ-ke möde. Popravila krcsáke dobro i fál. Probajte, sze zagvüsate

Előfizetések és hirdetések „Morszka Krajínára“ felvétetnek Erdössy Barnabás papir és játékaru üzletében M. Sobotában a róm. katolikus templom mellett.

Beküldteelőfizetését

V lastnem interesu

pazite, da dobite vedno davno preizkušeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« v zabojčkih in ne kako ponaredbo. —

Na novi, rjavo-modro-beli etiketi se posebno jasno izražajo glavni znaki, a to so: ime »Franck« in »kavni mlinček«. —

»Pravi :FRANCK: z mlinčkom« zboljšuje in pocenjuje vsako kavol